UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic
Calea Moților nr. 11
Cluj-Napoca, RO-400001
Tel./Fax: 0264-59.70.00
http://dppd.ubbcluj.ro

REPERE PENTRU ELABORAREA LUCRĂRII METODICO-ȘTIINȚIFICE PENTRU OBȚINEREA GRADULUI DIDACTIC I

Ghidul de față a fost elaborat pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice aflate în procesul de elaborare a lucrării metodico-științifice pentru obținerea gradului didactic I. Ghidul are caracter orientativ. Reperele și criteriile detaliate în materialul de față pot fi adaptate în funcție de specializare, cu respectarea criteriilor principale de elaborare și evaluare a lucrării impuse prin cadrul legislativ.

Criteriile principale privind elaborarea lucrării sunt prezentate în **Anexa 13 Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învăţământul preuniversitar**, aprobată prin O.M. nr. 5561/2011, cu modificările și completările ulterioare. Conform art. 35, alin.1 *Elaborarea lucrării metodico-ştiinţifice este o probă menită să pună în evidenţă capacitatea candidatului de a valorifica experienţa didactică acumulată la catedră, de a investiga folosind adecvat metodologia cercetării ştiinţifice şi pedagogice.*

Lucrarea pentru obținerea gradului didactic I este o lucrare cu caracter științific. Aceasta trebuie redactată conform principiilor scrierii academice, de tip argumentativ.

A. Repere și reglementări generale (extrase din Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învăţământul preuniversitar)

Art. 25

- alin. (1) Acordarea gradului didactic I semnifică dobândirea de către cadrul didactic a unui nivel înalt de maturitate profesională şi expertiză, care îl recomandă ca pe un furnizor de bune practici în mediul educaţional şcolar

Art 35.

- alin (1) Lucrarea metodico-ştiinţifică se elaborează în perioada cuprinsă între 15 februarie a anului şcolar în care se susţine colocviul de admitere şi 31 august a anului şcolar următor.
- alin. (6) Candidatul are obligaţia de a colabora cu profesorul conducător pe toată durata elaborării lucrării, potrivit unui program stabilit de comun acord. În caz contrar, conducătorul are dreptul să nu-şi dea avizul scris pentru depunerea lucrării în termenul stabilit prin prezenta metodologie.
- alin. (8) Răspunderea pentru conţinutul şi calitatea lucrării metodico-ştiinţifice, precum şi pentru respectarea normelor juridice şi deontologice privind creaţia ştiinţifică şi drepturile de autor revine candidatului şi conducătorului ştiinţific.
- alin. (9) Nota acordată de către conducătorul ştiinţific reflectă calitatea lucrării şi respectiv, calitatea prestaţiei metodico-ştiinţifice a candidatului.

- alin. (11) Depunerea lucrărilor metodico-ştiinţifice se face la instituţiile de învăţământ - centre
de perfecţionare până la data de 31 august a anului şcolar următor celui în care s-a susţinut colocviul de admitere, în forma scrisă, legată tip carte şi pe suport electronic, respectiv pe CD, format PDF. Ultima pagină a lucrării cuprinde **declaraţia de autenticitate**, pe propria răspundere a candidatului, din care să rezulte că:
a) lucrarea a fost elaborată personal şi aparţine în întregime candidatului;
b) nu au fost folosite alte surse decât cele menţionate în bibliografie;
c) nu au fost preluate texte, date sau elemente de grafică din alte lucrări sau din alte surse
fără a fi citate şi fără a fi precizată sursa preluării, inclusiv în cazul în care sursa o reprezintă alte lucrări ale candidatului;
d) lucrarea nu a mai fost folosită în alte contexte de examen sau de concurs.
- alin. (12) Pentru depunerea lucrării este necesar avizul scris al conducătorului ştiinţific. În cazul în care lucrarea nu este avizată pentru depunere, conducătorul ştiinţific are obligaţia de a preciza motivele respingerii. Candidaţii ale căror lucrări nu au fost avizate pot să depună contestaţie în termen de două zile de la data limită de depunere a lucrărilor. Contestaţiile se rezolvă în termen de trei zile de la data depunerii.

B. Repere orientative pentru elaborarea secțiunilor lucrării

I. Tema lucrării

Tema reflectă domeniul de specialitate al candidatului și trebuie selectată astfel încât cercetarea temei să aibă o importanță teoretică și practic-aplicativă:

- Tema se referă la o problematică actuală, de interes pentru practica școlară sau pentru cunoașterea unor fenomene pedagogice;
- Tema poate fi studiată printr-un efort individual, în timpul și cu mijloacele pe care candidatul le are la dispoziție;
- Aprofundarea temei va asigura un răspuns, o interpretare, una sau mai multe soluții științifice și metodice pentru abordarea problematicii studiate.

Delimitarea temei de studiu trebuie să fie cât mai precisă. Delimitarea cu precizie a temei presupune:

- Identificarea și utilizarea unor concepte/ constructe de specialitate precise și clar delimitate;
- Menționarea contextului aplicativ (metodic) în care tema devine relevantă sau va fi studiată;
- Formularea clară a problemei abordate în cadrul cercetării și apoi al lucrării;
- Eventual, menționarea grupului țintă.

II. Titlul

Titlul poate fi:

- *Sintetic:* Pune în relație termenii cheie ai lucrării, termeni care exprimă cel mai acurat domeniul/aria curriculară/disciplina de studiu în care se înscrie lucrarea.

Exemplu: *Utilizarea metodelor de predare – învățare interactive la disciplina Geografie* sau: *Predarea interactivă la disciplina Geografie*

- *Descriptiv:* descrie relația dintre variabilele independente şi cele dependente ale studiului teoretic şi aplicativ întreprins.

Exemplu: *Implicații ale utilizării metodelor de predare – învățare interactive pentru formarea competențelor de cartografiere ale elevilor din ciclul gimnazial*

De luat în considerare la formularea titlului:

- Formularea titlului să fie una operaţională şi comprehensivă.
- Titlul să fie în concordanţă cu conţinutul lucrării.
- Titlul poate să prefigureze tipul de studiu aplicativ inclus în lucrare (constatativ, experimental, centrat pe studiu de caz etc.)

Titlul lucrării se va stabili în cadrul colocviului de admitere la gradul I și va rămâne neschimbat până la susținerea lucrării.

Structura lucrării

Lucrarea va fi structurată logic, pe capitole teoretice și de cercetare, astfel încât să reiasă logica de ansamblu pe care lucrarea o respectă și caracterul unitar și sintetic al textului. Structurarea capitolelor teoretice trebuie realizată astfel încât să reiasă relevanța temelor abordate în raport cu tema lucrării, și să reiasă maniera în care partea teoretică va fi conectată cu tema și cu partea de cercetare. Recomandăm structurarea lucrării în nu mai mult de trei capitole teoretice și nu mai mult de două capitole de cercetare/practic-aplicative.

III. Introducerea/ Argument / Motivarea alegerii temei

Secţiunea este dedicată descrierii generale a câmpului de cunoaştere în care se înscrie lucrarea şi definirii locului temei studiate, în acest câmp de cunoaştere.

În introducere, autorul:

- anunţă paradigma, teoria/ teoriile pe care le utilizează/ le-a utilizat pe parcursul studiul şi orientarea ştiinţifică de la care se revendică sau pe care studiul o ilustrează.

- trebuie să demonstreze că este la curent cu cele mai noi orientări/ întrebări/ dileme ştiinţifice ale domeniului, precum şi cu principalii contributori (cercetători) la explicitarea domeniului de studiu.

- trebuie să evidenţieze întrebarea/ întrebările generice sau concrete la care studiul oferă un răspuns. Cu alte cuvinte, trebuie evidenţiat modul în care studiul de faţă contribuie cu un plus valoric la explicitarea domeniului/temei studiat(e).

Fără a oferi detalii, introducerea trebuie să anunţe:

- Tipul studiilor incluse în lucrare (experimentale, constatative, cercetare-acțiune etc.)
- Întrebările de cercetare / ipoteza (ipotezele) studiului.
- Principalele categorii de contribuţii originale ale autorului (atât în ce priveşte studiul teoretic, cât şi studiile aplicative).

Introducerea poate accentua motivele ştiinţifice şi personale pentru care autorul a ales să studieze tema.

Motivarea alegerii temei nu trebuie să se reducă la enumerarea unor motive/ argumente personale.

Motivaţia ştiinţifică poate fi focalizată pe:

- noutatea temei studiate
- importanţa temei studiate pentru domeniul ştiinţific şi/ sau pentru câmpul practicii
- existenţa unui gol în explicitarea temei / lipsa unor categorii de argumente / lipsa unor soluţii practice / prezența în literatura existentă a unor detalieri limitate ale domeniului sau pe temei alease.

Motivaţia personală poate fi focalizată pe:

- exerciţiile de studiu anterioare, în acelaşi domeniu sau în domenii conexe
- experienţe profesionale sau personale care au determinat autorul să îşi formuleze o serie de întrebări, să caute soluţii practice etc.
- experienţe de studiu inedite: lectura unei lucrări de specialitate, identificarea unei probleme cu implicaţii personale etc.

IV. Secțiunea de fundamentare teoretică

Această secţiune a lucrării conţine o prezentare a **cadrului teoretic** (științific, pedagogic, psihologic, sociologic, filosofic) în care se înscrie tema anunţată prin titlu. Elaborarea acestei părți presupune un proces de documentare riguroasă și de valorificare a literaturii științifice deja existente.

Raţiunea acestei secțiuni este aceea de a asigura fundamentul teoretic-explicativ al demersurilor practice; astfel, părţile teoretică şi practică ale lucrării alcătuiesc un **sistem**.

Această parte a lucrării include referiri și detalieri ale celor mai **semnificative** precum şi ale celor mai **recente** contribuţii (surse de informare/ studii, proiecte de cercetare) existente deja pentru domeniul studiat și în teoria pedagogică și metodică.

Aceste contribuții existente deja în literatură nu trebuie, în mod obligatoriu, prezentate în ordine cronologică, ci după o logică ce să reflecte modul în care autorul înţelege domeniul sau ideile cele mai importante pentru explicitarea domeniului. În acest sens, se recomandă ca autorul lucrării:

- să prezinte în sinteză idei, opinii, abordări relevante existente în literatura de specialitate
- să realizeze analize critice şi argumentative ale diferitelor opinii existente în literatură;
- să prezinte interpretări personale şi puncte de vedere proprii, pe care să le justifice pornind de la datele existente în literatură;
- să formuleze definiții de lucru proprii etc.

Structura părții teoretice a lucrării:

Partea teoretică poate avea unul sau mai multe capitole (numărul secţiunilor poate varia în funcţie de tema aleasă, de viziunea autorului asupra temei, de extinderea pe care tema o are în literatura de specialitate).

acestei secţiuni poate fi:

- *liniară:* fiecare dintre conceptele fundamentale cuprinse în titlu se regăseşte într-o subdiviziune a acestei părți a lucrării;
- *sintetică:* subdiviziunile reflectă:
  - fundamentele teoretice pentru toate subdomeniile reflectate de titlul lucrării/ avute în atenție
  - contribuţii de cercetare recente în domeniul studiat: analize transversale
  - modul în care domeniul se reflectă în practică
- *sau o combinaţie a celor două abordări.*

Maniera în care autorul îşi structurează fundamentele teoretice trebuie să reflecte modul în care candidatul înțelege tema studiată și capacitatea sa de a se raporta critic la literatura existentă și de a interpreta sau identifica

Fundamentarea teoretică trebuie să demonstreze faptul că autorul cunoaşte în profunzime teoriile/ studiile de specialitate şi psihopedagogice existente în domeniul studiat, că este la curent cu cele mai noi contribuţii în domeniul de specialitate relativ la tema studiată şi în domeniul psihopedagogic şi că aceste contribuții reprezintă punctul de start în organizarea, desfăşurarea şi semnificarea propriilor studii pe care le va include în lucrare.

Din secţiunea de fundamentare teoretică nu pot lipsi:

- trimiteri la autorii consacraţi în domeniu
- trimiteri la surse de informaţie/ literatură de specialitate de strictă noutate
- trimiteri la teoriile recente ale domeniului
- reflecţii asupra implicaţiilor practice ale teoriilor studiate
- descrieri ale problemelor identificate în explicitările teoretice şi în practica aferentă domeniului teoretic studiat.
- întrebări de cercetare
- intenţii de rezolvare a dilemelor, întrebărilor identificate.

Atenţie: în această secţiune veţi oferi cititorului vocabularul de specialitate pe care îl veţi utiliza pe parcursul lucrării. Ca urmare, **fiţi consecvenţi în utilizarea termenilor de specialitate pe parcursul întregii lucrări. Conceptele de specialitate trebuie utilizate cu aceeaşi semnificaţie pe parcursul întregii lucrări. Se va evita utiilizarea prea multor sinonime.**

În text, trimiterile la literatura de specialitate se fac respectând standardul APA (Asociația Americană de Psihologie):

- dacă se dorește menționarea numelui unui autor înaintea ideii acestuia, se folosește o formulare de tipul: *Conform explicațiilor oferite de Jones* (1998), ...[*idee*]
- dacă trimiterile bibliografice sunt inserate în text după menţionarea ideii la care se face trimitere, mențiunea bibliografică se face după ideea preluată și parafrazată, cu menționarea în paranteză a numelui autorului și a anului de publicare a ideii, după modelul: *[text]* (Jones, 1998)
- Citatele: trimiterea bibliografică se inserează la finalul citatului, care este redat între ghilimele, cu menționarea numelui autorului și a anului de publicare a ideii, urmată de menționarea paginii de unde a fost preluat citatul: *citat* (Jones, 1998, p. 188)

În funcție de specializarea candidatului, și de comun acord cu coordonatorul, se pot utiliza și alte standarde de realizare a trimiterilor bibliografice, eventual a unor standarde larg utilizate în domeniul de specialitate. Însă e important ca pe tot parcursul lucrării să se utilizee aceleași standarde de realizare a trimiterilor bibliografice.

Listă de verificare pentru **secţiunea teoretică a lucrării:**

- Literatura de specialitate la care autorul face referire include contribuţii relevante şi recente
- Autorul se raportează critic (prelucrează, interpretează) la contribuţiile existente în literatură şi formulează concluzii care au valoare de cunoştinţe noi, deducţii ipotetice, noi direcţii de studiu.
- Partea teoretică susţine şi fundamentează partea practică
- Sursele bibliografice utilizate (româneşti şi străine; recente şi clasice) sunt suficiente și menționate corect;
- Citarea surselor bibliografice este realizată corect;
- Textul este redactat corect din punct de vedere lingvistic şi gramatical
- Textul reflectă un anumit nivel de originalitate în selectarea, utilizarea, prelucrarea și analiza critică a literaturii de specialitate.

V. Partea aplicativă a lucrării

Această secţiune reflectă contribuțiile proprii la înțelegerea și optimizarea domeniului studiat. Ea include **descrierea demersurilor investigative proprii** şi reprezintă contribuţiile

autorului la explicitarea funcţionării domeniului studiat. **Componenta practic-aplicativă/ de cercetare a lucrării trebuie să reprezinte cel puţin 1/2 din lucrarea, în ansamblul ei.**

Demersurile investigative pot lua forma:

- **studiilor constatative**: descriu/ explicitează relaţia dintre variabilele domeniului, eventualele soluţii practice putând fi anticipate pe baza relaţiilor deja manifeste în practică între variabilele selectate;
- **studiilor corelaţionale**: analizează corelaţiile existente între variabilele unei realităţi, măsurând relevanţa statistică a acestor corelaţii şi explicând sensul de manifestare a corelaţiilor.
- **studiilor experimentale sau cvasiexperimentale:** includ demersuri de verificare valorii de adevăr a unei/unor ipoteze de studiu (la finalul studiului, se va afirma că ipoteza a fost validată sau invalidată prin cercetarea întreprinsă).
- **studiilor de caz:** studiul de caz se pretează în cazul în care realitatea studiată ia forme particulare, cu trăsături care le individualizează până la imposibilitatea realizării unor generalizări.

În funcție de specializare și tema studiată, pot fi abordate și alte tipuri de cercetare pedagogică.

Studiile inițiate de candidații la gradul didactic I iau forma cercetărilor pedagogice aplicative, cu o componentă metodică foarte clar evidențiată. Cercetarea pedagogică urmărește investigarea empirică, prin metode științifice, a unei teme ce aparține câmpului educațional, în vederea cunoașterii şi ameliorării, dezvoltării acesteia. Ca urmare, candidații trebuie să aibă permanent în vedere că, în urma studiilor întreprinse, ar trebui să poată avansa unele soluții de ameliorare a practicii educaționale.

Structura secţiunii practic - aplicative a lucrării

A. Descrierea demersurilor de cercetare întreprinse

Această secţiune a lucrării reprezint practic un raport de cercetare și include descrierea parametrilor definitorii ai investigaţiilor întreprinse. În funcție de tipul de cercetare utilizat de candidat, recomandăm detalierea următoarelor repere de cercetare:

- **Obiectivele cercetării**

Reflectă intenţiile de studiu formulate ca finalităţi de studiu asumate de autor. Redau intenţiile de cercetare ale autorului şi, deci, se referă la acesta şi nu la subiecţii implicaţi în studiu, cum adesea se înţelege în mod greşit. Nu se suprapun peste obiectivele programului de intervenţie şi nici peste obiectivele activităţilor didactice realizate în cadrul cercetării. Derivă logic din studiul teoretic descris în prima parte a lucrării şi sunt formulate în termeni operaţionali.

- **Ipoteza/Ipotezele** studiului

Ipotezele studiului pun în relaţie:

- variabila (variabilele) independentă a studiului cu variabila (variabilele) dependentă – pentru studiile experimentale – arătând în ce manieră variabila independentă acţionează asupra variabilei dependente (intensitatea influenţei, raportul dintre cele două categorii de variabile, domeniul în care este vizibilă modificarea, sensul modificării)
- variabilele cercetării – pentru studiile corelaţionale – anticipând posibile corelaţii dintre variabile**.**

Nu vă rezumaţi la formulări vagi, de tipul: *Aplicarea unui program de dezvoltare a limbajului la copiii preşcolari contribuie semnificativ la...* Arătaţi care este specificul acestui

program, prin ce se distinge de alte programe de educare a limbajului destinate preşcolarilor, făcând referire la caracteristica definitorie a acestui program: ex: *Aplicarea unui program de dezvoltare a limbajului de tip ludic/ în care jocul didactic este articulat cu învăţarea prin cooperare contribuie semnificativ la dezvoltarea accelerată a competenţelor de comunicare orală ale preşcolarilor.*

Ipotezele trebuie să fie:

- deduse în mod logic din fundamentarea teoretică;
- plauzibile şi verificabile;
- originale, să reflecte relaţii inedite între cele două categorii de variabile (independente şi dependente);
- puţine ca număr şi esenţiale pentru înţelegerea problemei studiate;
- să detalieze eventualele întrebări de cercetare, care pot fi mai generale;
- formulate la timpul prezent şi într-o manieră afirmativă (nu interogativă).

- **Variabilele independente şi dependente ale cercetării**

Variabilele cercetării sunt constructele/ aspectele pe care doriți să le studiați sau să le manipulați pe parcursul investigațiilor inițiate.

Astfel, **variabila independentă este reprezentată de aspectul** care poate avea o influenţă relevantă

(cauzală) asupra unor prestaţii sau comportamente, care devin variabile dependente.

Variabila dependentă este aspectul/ aspectele care se modifică ca răspuns la utilizarea sau prezența variabilei independente.

- **Metodele şi instrumentele de cercetare utilizate**

Atenţie la identificarea corectă a metodelor utilizate şi la distincţia dintre acestea şi instrumentele de lucru folosite. Astfel, de exemplu, chestionarul reprezintă un instrument de lucru pentru metoda anchetei.

Se va stabili – pentru fiecare variabilă dependentă – instrumentul de cercetare utilizat pentru măsurarea ei.

Nu se includ în această secţiune informaţii teoretice privind specificul metodelor şi instrumentelor utilizate. Menţionaţi numai metodele şi instrumentele utilizate în cercetarea proprie şi arătaţi de ce şi în ce mod au fost aplicate în studiile întreprinse şi descrise în lucrarea de faţă.

Aici puteţi prezenta instrumentele de lucru in extenso şi, de asemenea, este nevoie să arătaţi care este statutul instrumentelor de investigaţie utilizate (originale, preluate, traduse şi adaptate, validate pe populaţia românească etc.)

- **Locul, perioada şi etapele cercetării**

Este foarte util să puneţi în corespondenţă, sub formă tabelară, metodele şi instrumentele de lucru utilizate cu etapele cercetării şi acţiunile de investigaţie întreprinse, pentru a înţelege şi evidenţia corespondenţele necesare dintre acestea.

Aici se prezintă într-o manieră narativă demersurile de cercetare aplicativă întreprinse, evidenţiindu-se:

- Numărul de intervenţii
- Procedura cercetării
- Modalităţile operaţionale de monitorizare a cercetării
- Numărul şi frecvenţa măsurătorilor/ testărilor formative
- Metodele şi procedura de interpretare a datelor utilizate.

Pentru studiile experimentale o tipologie a etapelor acestor studii foarte frecvent utilizată este: *pre-test, test, post- test, re-test*

- **Eşantionul de participanţi.** Candidatul va selecta eșantioane de participanți din populația vizată de rezultatele studiilor întreprinse, asigurându-se că eșantionul este reprezentativ pentru populația vizată.
- În cercetarea experimentală pedagogică, pentru un mai bun control al variabilelor se recomandă utilizarea a două categorii de eșantioane: eșantionul experimental (asupra căruia va avea loc intervenția experimentală) și **eșantionul de control** (care va participa doar la testările inițială și finală și nu vor participa la intervenția formativă, dar efectele observate la grupa experimentală vor fi comparate și cu cele ale grupelor de control).

În această secțiune se vor menționa:
- Mărimea eșantionului/eșantioanelor (numărul de participanți);
- Modalitatea de selecție și gestiune a eșantionului/eșantioanelor;
- Alte date relevante pentru profilul participanților. Se vor include doar detaliile relevante pentru studiile inițiate pentru lucrarea de față (de exemplu, nu e relevantă gruparea elevilor implicați în cercetare după nivelul de educație al părinților lor dacă nu se va face referire la această variabilă pe parcursul cercetării).

În această secţiune **NU** vor fi incluse date cantitative sau calitative referitoare la informaţiile obţinute pe parcursul investigaţiilor desfăşurate. Aceste date sunt prezentate în secţiunea următoare a lucrării.

B. Prezentarea şi interpretarea rezultatelor obţinute

Reprezintă secţiunea în care sunt **redate** şi analizate din punct de vedere calitativ şi cantitativ rezultatele cercetării. Rezultatele cuprinse în această secţiune trebuie prezentate şi interpretate astfel încât **să fie evidentă legătura acestora cu ipotezele testate şi concluzia desprinsă în legătură cu validitatea/invaliditatea ipotezei**.

Prezentaţi sintetic datele, structurându-le în tabele, grafice, histograme. Aceste surse de date trebuie întotdeauna urmate de discutarea lor, astfel încât pe o pagină să aveţi maximum două figuri/tabele/scheme de lucru. Nu este suficient să menţionaţi că, de exemplu 30% dintre elevi au obţinut note de 9. Trebuie să arătaţi de ce este semnificativ acest lucru, ce importanţă are el în relaţie cu ipoteza/ipotezele verificate.

Oferiţi interpretări realiste şi prudente pentru datele obţinute. Evitaţi generalizările pripite şi termenii exageraţi (extrem de..., crucial, de importanţă vitală etc.). Totuşi, încercaţi să identificaţi în datele obţinute paternurile, aspectele comune, modele de funcţionare a realităţii.

Evitaţi concluziile prea generale: Ex: *Aspectul X este foarte important*. În cazul unei asemenea afirmaţii este necesar ca imediat să arătaţi de ce consideraţi acest lucru şi pentru ce domeniu, aspect particular, X este important.

Arătaţi dacă datele obţinute validează sau invalidează ipoteza/ipotezele.

De asemenea, arătaţi în ce măsură datele obţinute sunt compatibile sau se potrivesc cu datele anterioare existente în literatura de specialitate, evidenţiind nuanţele particulare ale propriei cercetări.

Listă de verificare a reperelor principale pentru partea aplicativă a lucrării
- Designul cercetării este compatibil cu obiectivele formulate şi permite testarea ipotezelor formulate
- Obiectivele sunt corect formulate şi realiste
- Ipoteza/ ipotezele proiectului de cercetare sunt corect formulate

- Eşantionul de subiecţi este corect stabilit
- Eşantionul de conţinut este reprezentativ calitativ şi cantitativ
- Sistemul metodologic este corect ales şi articulat, în raport cu obiectivele cercetării
- Instrumentele de cercetare sunt selectate corect, prin raportare la obiectiele și ipotezele studiilor inițiate
- Demersurile investigative sunt prezentate coerent şi logic
- Interpretarea datelor se face în sensul evidenţierii valorii de adevăr a ipotezelor formulate

VI. Concluziile

În redactarea concluziilor lucrării puteți ține cont de următoarele recomandări:

- Concluziile trebuie formulate concis, realist și să fie în directă relație cu ideile cuprinse în lucrare;
- Concluziile reafirmă ideea principală/teza/ ipoteza din introducere şi scopul redactării textului;
- rezumă principalele puncte prezentate în cuprins, dar nu reprezintă un rezumat extins al demersurilor întreprinse. Se focalizează pe rezultatele obţinute, atât ca deducţii teoretice, cât şi ca şi contribuţii aplicative; Eventual, se pot formula Concluziile propriei cercetări şi Concluzii generale;
- oferă o evaluare finală a mesajului textului/tezei/ipotezei generale în relaţie cu subiectul, arătând relevanţa concluziei într-un context mai larg;
- conțin propuneri/recomandări/perspective de ameliorare a practicii educaționale;
- adresează o invitaţie la reflecţie sau la cercetare suplimentară, anunţând posibile direcţii de cercetare ulterioară.

În continuarea concluziilor, se pot include în lucrare idei legate de limitele cercetărilor raportate în lucrare, eventuale direcții de cercetare viitoare, unele explicații sau detalii de etică a cercetării (statutul cercetătorului în timpul cercetării, rigori respectate în utilizarea unor date de cercetare, unele implicații etice ale cercetării etc.).

Listă de verificare a reperelor principale pentru concluzii

- Concluziile lucrării sunt realiste, formulate concis și în relație directă cu conținutul lucrării;
- Concluziile prefigurează direcţii de cercetare ulterioară;
- Eventualele limite ale investigaţiei sunt pertinent evidenţiate;
- Eventualele implicaţii etice sunt pertinent evidenţiale.

VII. Bibliografia

Prezența listei bibliografice la finalul lucrării este obligatorie. Lista bibliografică va include toate sursele de documentare utilizate și menționate în text. Lista poate include și surse suplimentare, la care nu s-a făcut referire in text, dar care au fost consultate de candidat în procesul de documentare. Bibliografia va include surse bibliografice fundamentale, dar şi cele mai recente titluri în domeniul studiat.

Vor fi incluse atât surse de documentare din domeniul de specializare, cât și surse psihopedagogice relevante pentru tema studiată.

Recomandăm utilizarea modelului/**stilului de redare a bibliografiei** agreat de DPPD (standardele Asociaţiei Americane de Psihologie). Însă, în funcție de specializarea candidatului, și de comun acord cu coordonatorul, se pot utiliza și alte standarde de realizare a trimiterilor bibliografice, eventual a unor standarde larg utilizate în domeniul de specialitate. Însă e important ca pe tot parcursul lucrării să se utilizee aceleași standarde de realizare a trimiterilor bibliografice.

Ordinea menţionării surselor consultate este următoarea:

- se vor consemna cărţile, capitolele, studiile, precizându-se numele autorilor în ordine alfabetică, indiferent de tipul sursei (tradițională sau electronică).
- se va respecta standardul ales de menționare a surselor bibliografice. Conform standardelor APA, formatul agreat este următorul:

Menţionarea cărţilor:

Autor, A.A. (an de apariţie). *Titlul cărţii.* Locul apariţiei cărţii: Editura

Ex: Billig, M. (1991). *Ideology and opinions*. London: Sage Publications.

Menţionarea articolelor:

Autor, A.A. (an de apariţie). Titlul articolului. *Titlul revistei. numărul volumului (*numărul curent). paginile

Ex.: Avramidis, E. şi Norwich, B. (2002). Teachers' attitudes towards integration/inclusion: a review of the literature. *European Journal of Special Needs Education*, 17 (2), 129-147.
DOI: digital object identifier

Menţionarea surselor electronice:

Autor, A.A. (an de publicare). *Titlul textului.* accesat la data. legatura URL (pagina web),:

Ex: Martin, T. H. (2018). *Investing in Millennials*. Retrieved on May 15, 2020. From: https://scholars.unh.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1000&context=paul_bigdata

- Sursele electronice se vor menționa cu toate reperele bibliografice incluse (autor, titlu, an de publicare, dacă acesta poate fi identificat) și nu doar cu adresa web.

VIII. Anexele

Anexele lucrării reprezintă **contribuţii la care s-a făcut referire pe parcursul lucrării**. Ele nu includ documente care nu au legătură cu studiile cuprinse în lucrare.

La secţiunea anexe pot fi incluse:

- proiecte de lecţie/ activitate care să detalieze demersurile de predare – învăţare – evaluare cuprinse în programul de intervenţie
- documente reglatorii pentru activitatea practică evocată în partea aplicativă a lucrării (regulamente, decizii oficiale etc.)
- formulare de chestionare, probe, fişe de lucru, grile de evaluare utilizate pe parcursul cercetării;
- protocoale de testare, chestionare oferite ca exemplu;
- produse ale activităţii copiilor, cu titlu de exemplu;
- fotografii care să demonstreze diferitele aspecte ale demersurilor aplicative întreprinse.

IX. Repere de redactare a copertei şi a primelor pagini ale lucrării

- Coperta lucrării va fi elaborată după următorul model:

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
DEPARTAMENTUL PENTRU PREGĂTIREA PERSONALULUI DIDACTIC

LUCRARE METODICO-ŞTIINȚIFICĂ PENTRU OBȚINEREA GRADULUI DIDACTIC I

CANDIDAT,
[funcția, numele și prenumele]
COORDONATOR,
[funcţia didactică, prenumele şi numele]

CLUJ-NAPOCA
anul susţinerii lucrării

- Prima pagină a lucrării va avea aceeași structură ca și coperta, dar **în locul titlului „LUCRARE METODICO-ȘTIINȚIFICĂ PENTRU OBȚINEREA GRADULUI DIDACTIC I” se va trece titlul lucrării.**
- Cuprinsul lucrării va fi așeza la începutul acesteia, după pagina de titlu.

B. Colaborarea cu coordonatorul lucrării

O colaborare constantă cu coordonatorul lucrării vă este utilă pentru că:

- În cadrul întâlnirilor periodice puteţi pune întrebări lămuritoare privind toate aspectele referitoare la elaborarea şi prezentarea lucrării, desfăşurarea studiilor aplicative, criteriile de evaluare a lucrării etc.
- Profesorul coordonator vă stabileşte termene de livrare a unor secţiuni din lucrare, fapt ce vă obligă să vă planificaţi şi desfăşuraţi sistematic studiul.
- Puteţi să vă asiguraţi că sunteţi pe drumul cel bun cu studiul, pe baza feedback-ului primit de la profesor.
- Întâlnirea cu alţi colegi care lucrează sub coordonarea aceluiaşi profesor, vă poate ajuta să vă reglaţi ritmul de studiu.

C. Standarde de tehnoredactare a textului

Formatul paginii: A4 (297x210 mm)
Margini: top 2.00 cm, bottom 2.00 cm; left 3.00 cm, right 2.50 cm
Font: Times New Roman, size 12, line space: 1,5 lines, justified
Este obligatorie utilizarea diacriticelor.
Titlul capitolelor: TNR 14 pt, bold, capitals, center
Titlul subcapitolelor: TNR 12 pt., bold, left

Titlurile subcapitolelor și ale altor subdiviziuni menționate în cuprins și în lucrare trebuie să fie numerotate în ordine, după un format unic, păstrat pe tot parcursul lucrării.

Subcapitolele vor fi numerotate în funcţie de numărul capitolelor, fără însă a utiliza mai mult de 3 cifre pentru numerotarea acestora (exemplu: I.1.2.1.).

Notele se subsol: se recomandă utilizarea acestora doar pentru anumite precizări de natură explicativă și nu pentru menționarea trimiterilor bibliografice.

Figurile, graficele şi tabelele vor fi centrate pe pagină, numerotate în ordine şi fiecare va avea un titlu. În text se va face referire la figurile, graficele sau tabelele incluse în lucrare. Denumirea figurilor și a tabelelor se va face după cum urmează:

- *Model:* Tabelul I.1. Denumirea tabelului *(se va scrie deasupra tabelului).*
  Numerotarea se va face astfel: primul număr este numărul capitolului (cifră romană), iar al doilea se referă la numărul tabelului în capitolul respectiv (cifră arabă)
- *Model:* Figura I.1. sau Graficul I.1.: Denumirea figurii *(se va scrie sub figură).*
  Numerotarea se va face astfel: primul număr este numărul capitolului (cifră romană), iar al doilea se referă la (primul număr este numărul capitolului, iar al doilea se referă la numărul figurii în capitolul respectiv)

D. Respectarea principiilor de etică a activității științifice

În procesul de elaborare a lucrării pentru obținerea gradului didactic I, candidații trebuie să respecte crietriile de etică a activității și a cercetării științifice, pentru a nu exista riscul de plagiat sau de încălcare a drepturilor de autor. **Plagiatul** reprezintă însuşirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor sau textelor unei alte persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obţinute, prezentându-le drept creaţie proprie. Pentru evitarea riscului de plagiat, e necesară respectarea cu strictețe a regulilor de utilizare a surselor bibliografice și de realizare a trimiterilor bibliogafice în text și în lista bibliografică.

Pentru o bună gestiune a surselor de documentare și a trimiterilor bibliografice, recomandăm utilizarea fișelor electronice de citate, care să includă reperele bibliografice necesare pentru citarea corectă în text.

Atenție, și figurile, tabelele, imaginile și schemele preluate din literatură trebuie asociate corect cu sursa bibliografică de unde au fost preluate!

Amintim că în lucrare trebuie inclusă o **declarație de autenticitate** care presupune asumarea răspunderii pentru respectarea criteriilor de etică a cercetării. Nu există un format al acestei declarații. Conținutul declarației este preluat din metodologia în vigoare și este menționat în secțiunea A din prezentul ghid.

E. Alte sugestii utile pentru etapa de redactare şi revizuire a textului

- Redactaţi textul folosind diacritice. Aşezaţi textul în pagină într-o formă cât mai apropiată de cea finală, chiar dacă este un text nefinalizat.
- Nu este necesar să începeţi să redactaţi textul cu introducerea. Puteţi redacta secţiunile din lucrare în ordinea pe care o consideraţi logică la acel moment. În general, introducerea se scrie la final. Aceasta nu înseamnă că anumite părţi ale ei nu vă sunt clare de la început. E important să ştiţi de la început care sunt argumentele pentru care studiaţi tema, care sunt ideile centrale pe care le veţi susţine, care sunt principalele teorii care vă sunt utile pentru analiza temei.
- Organizaţi-vă ideile în relaţie cu cele trei părţi esenţiale: introducere, conţinut extensiv, încheiere. Grupaţi-vă ideile după gradul lor de generalizate şi puterea explicativă. Unele idei sunt potrivite pentru argumentarea din introducere, altele sunt mai concluzive şi pot încheia elegant un text.
- Insistați asupra introducerii şi cuprinsului, pentru a le asigura coerenţă.
- Formulaţi încă de la început ideea principală a lucrării şi abordarea pe care o veţi ilustra. Astfel, veți ști permanent ce urmăriți pe parcursul lucrării.
- Redactaţi textul, raportându-vă permanent la obiective şi la criteriile de evaluare.
- Formulaţi o serie de întrebări la care să oferiți răspuns în textul scris, verificându-vă în acest mod relevanţa şi utilitatea textului redactat.
- Formulaţi-vă ideile simplu, concis şi scurt. Evitaţi frazele prea lungi, sau, dacă preferaţi acest mod de a vă redacta iniţial ideile, fiţi pregătiţi să reluaţi textul şi să segmentaţi frazele.
- Argumentaţi-vă ideile şi aduceţi dovezi de cercetare sau din realitate, în special în secţiunea de fundamentare teoretică.
- Evidențiați pe larg aplicabilitatea rezultatelor cercetării, pentru rezolvarea unor probleme practice ale sistemului/procesului educațional;

- Gândiţi-vă cum aţi putea facilita lectura textului şi aplicaţi unele dintre soluţiile găsite.
- Folosiţi un sistem unitar de tehnoredactare şi numerotare a titlurilor şi subtitlurilor, precum şi a tabelelor şi figurilor. În principiu, titlurile de acelaşi calibru se redactează cu fonturi de aceeaşi mărime şi se numerotează în aceeaşi manieră pe tot parcursul lucrării.
- Asiguraţi-vă că toate tabelele şi figurile din text au titlu şi se face referire la ele în textul redactat. Numerotarea tabelelor şi figurilor se face de la 1 în fiecare capitol, numărul tabelului sau figurii (notat cu cifre arabe) fiind precedat de numărul capitolului (notat cu cifre romane).
- Folosiţi opţiunile de tehnoredactare pentru a sublinia ideile, conceptele, contribuţiile personale şi secţiunile principale ale textului.
- Înainte de finalizare, dați-i unui coleg să citească textul pentru a obține un feedback, care vă poate fi foarte util.

F. Recomandări generale pentru prezentarea lucrării

- Nota pe care o veți obține la prezentarea lucrării va reflecta nu doar textul lucrării, ci și calitatea susținerii orale a acesteia. De aceea, e important să vă pregătiți cu atenție pentru susținere.
- În timp alocat prezentării concentrați-vă pe prezentarea argumentativă şi convingătoare a ideilor valoroase - teoretice și practice - cuprinse în lucrare.
- În prezentare nu e obligatoriu să urmați strict structura lucrării. Puteți să vă organizaţi prezentarea în jurul obiectivelor cercetării sau pornind de la întrebările principale ale cercetării, ori evidențiind în primul rând contribuţiilor originale cuprinse în lucrare.
- Nu vă stabiliți neapărat obiectivul de a reda toate datele obţinute în demersurile de cercetare aplicativă întreprinse. Focalizaţi-vă pe datele esenţiale.
- Alegeţi cu grijă culorile şi design-ul slide-urilor, pentru a face textul vizibil indiferent de condiţiile din sala în care are loc prezentarea.
- Utilizați mijloace moderne de prezentare a lucrării. Acesta e un criteriu de evaluare prevăzut în metodologia în vigoare.
- Folosiţi prezentarea electronică doar ca suport pentru prezentarea orală. Nu vă rezumaţi să citiţi textele cuprinse în prezentare.
- Nu încărcaţi slide-urile cu texte elaborate. Includeţi doar cuvinte sau idei cheie.
- Focalizaţi-vă pe contribuţiile proprii.
- Familiarizaţi-vă cu conţinutul slide-urilor şi cu ordinea acestora, pentru a avea cursivitate în prezentarea orală
- Folosiţi opţiunile de dinamică a slide-urilor doar dacă acestea aduc un plus de valoare în prezentare. Altfel, vă pot segmenta inutil discursul oral.
- Cronometraţi-vă, pentru a vă asigura că puteţi respecta timpul de prezentare impus. Vă recomandăm să nu depășiți 15 minute de prezentare a lucrării.
- Membrii comisiei vă pot adresa întrebări după finalizarea prezentării. Ca urmare, fiţi pregătiţi pentru un argumentarea ideilor și pentru un discurs flexibil.